

միշտ քրիստոնէից անմեղ արիւններով թաթաղուն, այժմ դենակից ախոյեաննե-
րու վրայ կը խորհին քինախնդիր ըլլալ։
Նշանաւոր անձի մը աղիւծի, թերեւ հոմանի
մը՝ դեռ նոր տրուած հողին՝ կը հանեն
զայն և անարգանօք կը թողուն...

Երբ առաւօտը կը ծագի և ամէն ոք իր
գործոյն կը դիմէ, երևան կու գայ խաւա-
րային գործը, մեռելոյն ազգականը և բա-
րեկամը կը բուրդոտին շուրջը, շշուկ մը
կը տարածուի չարութեան արբանեակնե-
րէն, թէ ստրուկ քրիստոնէից գործ մ'է
այդ։ Մէկէն կը կալանաւորուին ութ հո-
գիներ։ Գլխաւոր տանուէրներէն մին սրով
կը խոցոտուի գլխէն և կշտէն. սրբազիրը
կը լռեն իրեն անուշը և նահապետութիւ-
նը։ Ուրիշ մը՝ Սիրանոս անուն՝ չար Բե-
լիարայ չարագոյն սիրական, թէ և սերունդ
պատուական երիցու՝ ընտրեալ զարմէ,
բայց յուղայանման մատնիչ զրոպարտիչ
մը կը մատչի և կ'աղաղակէ. Ես երեք
ընկերներովս գործեցի զայդ։ Ի վարձա-
տրութիւն մատնութեան՝ մանաւանդ թէ
ուրացութեան համար՝ զինքը ազատ կը
թողուն։ Խոթանքը զրգուած կը սկսի հե-
տամուտ ըլլալ՝ կարծեցեալ չարագործնե-
րուն։ Մին կը լսէ ասոնցմէ զրպարտու-
թեան մը ենթակուիլը և փախուտ տալով
կը ծածկուի։ Միւսը անգէտ՝ գործոյ մը
համար վանէն կը մեկնի գիշերանց ու
կ'երթայ Ոստան. երոյրը՝ մեր յիշած
Մեղիսեղն էր, որ անկասկած կը մնար
իւր տունը։

Սովոր էին մեր նախնիք առաւօտեան
առաջին պահն սկսիլ Սաղմոսերգութիւն խոս-
քով։ Տէր եթէ բանաւ շրթունքս՝ բերանս
պիտի երգէ օրհներգութիւններդ։ Այդ նա-
հապետական երգին ներքև այս օրհներգու-
թիւններն սկսեւ էին և թերեւ կը զգար
Մեղիսեղն, որ այդ օրը պիտի առաւօտա-
նար իրեն համար մշտապէս երջանիկ փա-
ռաբանութեամբ մը։ Աղմուկ մը կը լսէ
Մեղիսեղն, որ կը մերձենար դէպ ի
իր նստած փողոցը և անա կը տեսնէ
պատուհանէն վոճմակ մը գազանաբարոյ
մարդոց, որ կը խուժեն իրեն զուռը և կը

խնդրեն զինքը։ Կը հասկնայ Մեղիսեղն որ
իրեն վրայ կը կշտէր զրպարտութեան եղեռ-
մը. չունենալով խղճին իայթ մը՝ անխոտվ
կը դիմաւորէ խոթանին։ Բայց կիրք և
զրգոմունք չեն ազդուիր արդարի մը բու-
ղոքէն, որ նա անմեղ մ'էր և զինքը կըտ-
տանքով կը հանեն դատաւորին առջև։

Կըսէ պատմութեանս զրիշը, որ սպառ-
նալիքով զինքը ահաբեկել կ'ուզէին՝ որ-
պէս զի ուրանայ զՔրիստոս, բայց նա
հաստատուն կը մնար իւր լոյս հաւատքին
մէջ։ Կը չարչարեն զինքը, հրացայտ եր-
կաթ շամփուռներ քսան և վեց անգամ կը
դնեն «մերկ և քնքուշ» մարմնոյն վրայ.
Թէ և ամէն մէկ անգամուն նա մահուան
դուռը կը խոնարհէր, բայց չէր դադրեր
դաւանելու իր Քրիստոս Աստուածը. Ո՛վ
քաջութեան հաւատոյն, կ'աղաղակէ պատ-
մագիրը։ Մեղիսեղն չէր անած եկեղեցւոյ
սեմէն ներս, չէր կեցած քահանայից ոտից
քով. չէր սովորած լսելու ամէն օր առ-
տուածային զրոց պատուիրանը. այլ ընդ-
հանրապէս այլազգիներու տուններ յաճա-
խած էր ծառայութեան պատճառով, վար-
ած էր անոնց վարքին, անօրինաց քով
մնացած էր, և հմուտ էր անոնց օրէնքին.
բայց աստուածային շնորհաց նշոյլը ծագեր
էր իր սրտին մէջ այնքան պայծառ հա-
ւատքով՝ որ չվերջացաւ առաջին սուրբ
նահատակներու քաջութենէն։ Երբ ահաւոր
սարսույլ չարչարանքներէն վերջ կ'ու-
զէին սակառով զինքը քաղաքէն դուրս
հանել և քարկոծել՝ նա յօժարութեամբ
կ'ընթանար առջնէն։ Թէ և կը կաղար և
սաստիկ այրեցմունք իւր յօղակապերն
ընդարմացուցեր էին, բայց մարտիրոսա-
թեան տենչանքը չ'ինչ համարել կու տար
այս ամէնը. նա բերկրութեամբ ծուրը կը
դնէր, ուր սահմանուած էր իւր մարտի-
րոսութեան սուրբ պսակն առնելու և նա-
խավկային պէս կ'աղօթէր քարանց կոյտին
ներքև և սուրբ հոգին կ'աւանդէր իր
Փրկչին ձեռքը։

Գահիճը վկայիս անշունչ մարմինը սրով
կը յօշոտեն անդամ անդամ և կ'այրեն,
շուրջը «դափով և ոտապսակով» կը պարեն

